

הבא על יבמתו פרק ששי יבמות

סג.

עין משפט
נר מצוה

קב א מוש"ע אה"ע סי'
א סעיף א דהג"ה:
קד ב מ"י פ"ה מהלכות
דעות הלכה י'

הגהות הב"ח

(א) נב' לא ממרמץ ליה
 כדכרעי טוס וכל:
 רש"י ד"ה מנגדו וכו'
 הלכות הוא הס"ד:
 ד"ה חטין טסס
 בממה וכו' אדם אוכל
 חטין כמות שהן
 לשובש פשתן כמות
 שהוא הס"ד: (ד) (ה)
 ופ"ג וכו' שכן (לפי
 השערה) מא"מ וי"ג
 כעבודת הקדש: לפי
 השער: (ס) ד"ה טעמא
 וכו' אכל וכו' שקר אלא
 וכמי כ"ל וכו': (ז)
 (ח) רוב' ד"ה המלוה וכו'
 ומאלוהו רעות רבות
 וצרות וכו':

מוסף רע"י

ואז תקרא רה"י יענה.
לגיל מדינה כחצי הלא
שפורסם לרוב לחקך וגו'
ומשכר לא תמלעם. היינו
גושא בת אחרות ומקרב את
קרביו, ואזכר את שבו
גמי כמקרב את קרוביו
לדמי (מל"ח) טוב ש
קרביו מאח רחוק, ומלוא
לנו שבע דחק בכל
ענין לרוב לחקך וגו'
ומתראה שחזק (סנדרין ע"ו).
תשיב. מחוק (מגילה ד'
(ע"י) ממחוסס. מצינו
לוי ענין (סנדרין ע"א).

תוספות ישנים

[illegible]

המלצה סלע לעני בשעת דחקו. מקשה ר"ת דפ"ק לחגיגה (דף ה. וס) אמר ומלאוהו⁽¹⁾ לרות רבות ושעות זה ההמנצח ממות לעני בשעת דחקו ואומר ר"ת דהסם מיירי ששאל ממנו המושל מס חוקק למכור ביתו או שדה על קדוה המנצח לו מעות ואם לא היה מוצא למכור היו מקילין מעליו והיינו לרות רבות שצריך למכור בזול ומפסיד הכל ומסיק עלה דהיינו דאמרי אינשי זוזא לעללנא לא שכיח כלו' לקנות תבואה אין ממציאין לו מעות למליתא שכיח כשדוחקין אותו למכור כמנו תלמודו וצ"ח (בב"ב דף קד טז:)

ורש"י פירש שם צנעין אחר:

אפילו ספינות הבאות מנצ"א
לאספמאי. מכל דריש
שצ"ל לרבות אפילו הנך שאין עומדים
אלא מעט בדרך: **שאיין** דך אומנות
פחותה בוי'. אף על גב דרבי אלעזר
גופיה קאמר לעיל כל אדם שאין לו
קרקע אינו אדם לריב לומר קרקע
לכנות עליו שדור בו וגם לזרוע
מוותמי וכלומר רב פסא בדם שדור זרע
ולא תזון וכלא מיירי בשמים עוקר
אומנותו בקרקע: **זבין** ולא תיזול.
פי' בקונטרס לשון דלות כלומר מכור
כלי תשמיש קודם שעתני וקשה דמאי
שנא דנקט ב"סמך טפי משאר מילי
ויראה לר"ם כפירוש ר"ד דמזיז ענין
אריגה כמו סתר וזללי בשוקא (חולין ט.
כלומר קנה בגדים ולא תארו בו כי יותר
תרויח בקנין מבאריגה אבל גלימא טוב
לארוג דאימור לא מיתרמי ליה כרצונו:
למה

ישראל^א כל גויי הארץ אפילו ספינות הכאות מגליא
ת אלא בשביל ישראל ואמר רבי אלעזר עתידים כל
על הקרקע שנאמר^ב ויורדו מאניותיהם כל תופשי
הים^ג על הארץ ועמדו ואמר ר' אלעזר אין לך אומנות
אמר וירדו רבי אלעזר חזיא לההיא ארעא דרשדי ביה
תשרייה לאורכך הפוכי בעיסקא טב מינך רב על
נייפן אמר להו אי נייפת איתנופי הפוכי בעיסקא טב
זוי בעיסקא כל יומא בשרא וחמרא מאה זוזי בארעא
י אלא מגליא ליה אארעא ומרמיא ליה תיגרי אמר רב
ע"ג דכי הדדי נינהו הני מברכין זבין ולא^ד תיזיל הני
מא לא מיתרמיא ליה^ה טום ולא תשפיין שפויין ולא
בנין מתמסכן קפויין זבין ארעא מתון נסיב איתתא
א סק דרגא בחר שושבינא א"ר אלעזר^ו בר אבינא
לם אלא בשביל ישראל שנאמר^ז הכרתי גוים נשמו
וכתיב^ח אמרתי אך תיראי אותי תקחי מוסר רב הוה
ליה רחמנא ליצלך ממידי דקשה ממותא ומי איכא
דק ואשכח^ט ומוצא אני מר ממות את האשה וגו' רב
דביתתו כי אמר לה עבידי לי^י טלופחי עבדא ליה
ליה טלופחי כי גדל חייא בריה אפיך לה אמר
טמר ליה אנא הוא דקא אפיכנא לה אמר ליה היינו
נפיק מינך טעמא מלפך חייא לא תעביד הכי
דבר שקר העוה וגו' רבי חייא הוה קא מצערא
מושכח מידי צייר ליה בסודריה ומייתי ניהלה אמר
א ליה למר א"ל דיינו שמגדלות בנינו ומציילות אותנו

ז

בצבא אחריו: בשביל ישראל. ליראם כדי שיחזרו בתשובה: חמלי. מין
וא אומר לה עשי חמלי והיא עושה עדשים: טעמא מלפך. פעמים
וא אומרי למדו לשונם דבר שקר: כי הוה משבח מידי. דבר הראוי לה:

מן

או תקרא: לעיל מיניה כתיב כי תראה ערום וכסיתו היינו דוחק העני ומבשרך לא תחעלם היינו אוהב את שכניו שהן בקרוביו ומקרב את קרוביו ונושא בת אחרות: **כנגדו:** חלוקה עליו וסותרת דבריו: **מגדסו:** מדלל כתיב י"ד לשון נגדל דמלקות (ו) **העיס כוסם:**

בַּתִּמְיָה (א): וְאֵת הַפֶּעַס. מִכָּלֵל
 דַּעֲמִים אֲחֵרִים שֶׁמֶּנּוּ וְלֹא עָלוּ דַעֲמוֹ:
 שֶׁיִּבְרָכֶם. כְּמוֹ מִבְרִיךְ אֶת הַגֶּפֶן
 (כִּלְאִים פ"ו מ"א): רֹאשׁ הַמִּוֹאֲצִיָּה וְנַעֲמָה
 הַעֲמוּנִית. יִזְכְּרוּ מַלְכֵּנוּ וְנִצְרִיִּים
 עֲמָה אִמּוֹ שֶׁל רַחֲשֵׁם וְיִזְכְּרוּ מִמֶּנּוּ
 חֻקֵּיהֶם וְאֶסֶף יְהוֹשֻׁפֶּט דְּהוּ וְנִצְרִיִּים
 גְּמוּרִים וְיִשְׁעִיהֶם הַנִּבְּיָא דְלִאֲמֹר מִר אִמּוֹךְ

ואמתיא אחים הוו (מגילה דף יא):
 שיעמדו על הקרקע. יניחו אומנותם
 לעמקו בחרש ובקליר: ויידו
 מאניותיהם כל חופשי משוט אל הארץ
 עימדם: ויידו. לשון ירדת עניות:
 דשיי כה. כרנא. זרע כרוב. לישנא
 אחרינא כרבא חרישא כמו כרוב וטמא
 (ב"ב דף יב). כמה דמסיק תעלא מבי
 כרבא (מדה דף סה): לפוטא. לרוחב
 הערוגה: אי שפדייה לאורכיך. כלומר
 אפילו תחזור ותחרשנה לא יועיל כלום
 לפי עסקא: דהפוכי בעסקא טוב.
 להרוח יומר: דקא נייפן. הרוח
 מנשבת וז' וזו: אי תניפנו. כמה
 שתרז' תנופפו אין תועלת צדן לפי
 פרקמטיא. תניפנו לשון הניפי לי
 צמיפה (ב"מ דף פו): חפורה. שחת
 שחרה מועט ואוכל עשבים וחזין

במלח: הַפּוֹרֶסֶ. יִרְקָן מִן הַתְּבוּלוֹת עַד
שָׁלָה הַתְּבוּלוֹת שְׁלִישׁ: מִגִּנְיָה לִיֹּא אֲרַעֲרָא.
א) מִשְׁכַּבֵּת חֹתוֹת לֹא אֶרְרָן לְמִסְמֹר
הַלִּילָה: א) וּמִרְמִיא לִיֹּא סִיגְרִי. בְּשִׁבְלָה
מִתְקוּטֶט עִם בְּנֵי אֲדָם: זֶרַע. תְּבוּלוֹת
לֹא מִקְדָּה. וְלֹא סוֹבִיץ. לֹא מִקְדָּה
תְּבוּלוֹת מִן הַשּׁוּק: וְאֲעֵץ דְּכִי הַדְּדִי
יִנְהוּ. אֲפִילוּ חִטִּין צִוּל וּקְרִיָּה אֲרִינוּ
חֲשׁוֹב וְאִין לֵץ שֶׁכֶּר א) לְפִי הַשְׁעָה
אֲפִיָּה הֵי מִתְכַּדְּרִין. בְּרַכָּה מִזִּיָּה דְּכַדָּר
שָׁאִין לִקּוֹחַ דְּמִשִּׁם וְאִין כֻּלָּה מִהֵר:
בְּרַכָּה. פִּישׁוּרִין צִלְעִין: וְזֶן וְלֹא
סִיווּל. מְכּוּר כְּלֵי תַשְׁמִישׁוֹ וְהַשְׁמַשׁ

דמים בפרקמטיא קודם שחבא לידי עניות: **בַּיִסְתָּרְקִי**. כלי הבית טאפֿייט בלעז: **אָלץ גלימא**. שהיא להתכבד בלבישתה לא ימכור דלמא כי הדר צעי לה לא מתרמיא ליה הגונה כמותה: **עוּס**. תרגום של סתום כמו סתמום פלשתיס (בראשית ט) טומוינון פלשתיס. טוס ולא תספין אם יש לך חור קטן ככותל רעוע סתום אותו מיד ולא תרחיב בנקב לשפך בו טיט ולבנים הרבה ליפוטו: **שפּוּז**. פלשטייז בלעז. ואם בעל נפש אתה להיות בניינין הרחב הנקב ושפליהו להוית יפה: **וּלֹא סִיבִּנִי**. לא תפיל את לך הכותל וצורה: **מִסּוּן מִסִּי אִיסאָם**.

המנון עד שמדבור מעשים שלא תהא
רעה וקנטרנית: נחיש דרגא ונסיב
איוסא. לא תתקא עשיה תשובה ממך
שמה לא תתקבל עליה **שושבינא**. אוהב טוב. בחר לך אדם חשוב לי
קניית: **אפיר** נה. היה אומר מהאז לבנו אמור לאמך לעשות עדשים
שבין מחשים את אצוי אני היה לי לעשות כן: **אבל אסא**. דבר שקר

מסורת הש"ס

(א) צערבוין גד. פרש"י
ד"ה וזה אם יש לו מול
(ב) מובן. (ג) יציל אלן.
(ד) גירמת הערין מחרול
ע"ש דמביא ראייה אמו
דלולא בשוקא חזין א.ה.
(ה) יבדקוין
לימא ואם קי שפיר מללך
מימרא דרבי אלעזר בדי
הקן מיתרות דר"א חזיל
(ו) ואמר דר"א אן ורין.
(ז) נשנת קלנ. ע"ש ב"ב. ת.
ע"ש. (ח) וומיד עדשים
מרטוב ונחשיל טעלושאין.
(ט) סוקה מובן. (י) רש"ל.
(י) רש"ל.

תורה אור השלם

1. אָז תִּקְרָא וְיִי תִשְׁעוּ וְיִזְמְרוּ מִגֵּיט אֵם
תִּשְׁעוּ וְיִזְמְרוּ מִגֵּיט אֵם
תִּשְׁעוּ וְיִזְמְרוּ מִגֵּיט אֵם
אֲצַבֵּעַ דְּבַר אֲדָרָה וְיִי
יִשְׁעוּ נח טו
2. זָכַר וְתִקְבֶּה בִּירָאם
וְיִזְכֵּר אִתָּם וְיִקְרָא בִּית
שָׁמָּם אָדָם בִּית
הִרְאָה: בְּרִישֵׁית בִּית
3. הַשְׁמִים שְׁמִים לֵי
וְהָאָדָם וְהָאָדָם לֵי
וְהָאָדָם וְהָאָדָם לֵי
תִּהְיֶה קִטוּ טו
4. וְיִזְמְרוּ וְיִזְמְרוּ לֵי
טוב וְהָאָדָם וְהָאָדָם לֵי
אֲשֶׁשׁ לֵי עוֹר כְּנֶגְדָה:
בְּרִישֵׁית בִּית
5. וְיִזְמְרוּ וְיִזְמְרוּ לֵי
הַפֶּעַם עֵצִים מִעֲצֵי
וְיִזְכֵּר מִשְׁכָּר לֵי
יִקְרָא אִשָּׁה בִּית מִיֵּשׁ
לְקֹחַת זֹאת:
בְּרִישֵׁית בִּית
6. וְאִבְרָכָה מִכְּרִיךְ
וּמִכְּלִיף אִשָּׁר וְיִזְכֵּר
בִּית מִשְׁפָּחָת וְיִזְכֵּר
בְּרִישֵׁית בִּית
7. וְיִזְמְרוּ וְיִזְמְרוּ לֵי
לֵיט וְהָאָדָם וְהָאָדָם לֵי
בו לֵי גִיט וְיִזְמְרוּ:
בְּרִישֵׁית בִּית
8. וְיִזְמְרוּ וְיִזְמְרוּ לֵי
תִּשְׁעוּ מִשְׁטוּ מִלֵּים לֵי
חֲבִילֵי הֵם לֵי אֲרָץ
יִעֲמֶדָה: וְיִזְמְרוּ לֵי
הִרְבֵּית גִּילִים נִשְׁמֹו
פִּנּוֹת הִרְבֵּית גִּילִים נִשְׁמֹו
מִבְּלִי עוֹבֵר נִצְדוּ עֲרִיִים
מִבְּלִי אִשָּׁה מִיֵּשׁ:
צִפְנִית ג
9. אֲמָרְתִּי אֶךְ תִּדְרִי
אוֹתִי חֲבִילֵי מוֹסֵר לֵי
חֲבִילֵי מִשְׁטוּ לֵי אֲשֶׁר
פִּתְחֵי עֲלִיה אֶכֶן
יִשְׁכַּחְתִּי הַשְׁחִתוּת לֵי
עֲלִילֹתֵיהֶם: צִפְנִית ג
10. מוֹדָעִי אֶכֶן
מִקּוֹמָת אֶת הָאֲשֶׁשׁ אֲשֶׁר
הִיא מִצּוֹרֵי הַרְמִים
לִבִּי אֲסוּרִים יִזְכֵּר טוב
הַפֶּעַם הַלְלוֹתֵיהֶם
מִמֶּנָּה וְחֹסֵת לִקְבֵּר בֵּית:
קִתְלָת ג
11. וְיִזְמְרוּ וְיִזְמְרוּ לֵי
וְיִזְמְרוּ לֵי יִזְכֵּר לִפְדוּ
לְשׁוֹנֵם דְּבַר שֶׁר הַעֲדָה
נִלְאָה: וְיִזְמְרוּ ג